

Un edifici modernista de l'arquitecte Josep M. Pujol de Barberà, a la Rambla Nova de Tarragona, enderrocat el 1975

RESUM

Descripció de l'immoble modernista construït per l'arquitecte tarragoní Josep M. Pujol de Barberà (1871-1949), s'aporta un plànol de la façana i una fotografia.

RESUMEN

Descripción del inmueble modernista construido por el arquitecto tarraconense Josep M. Pujol de Barberà (1871-1949), se aporta un plano de la fachada y una fotografía.

ABSTRACT

Description of the modernist building built by architect Josep M. Pujol de Barberà (1871-1949), a map of the façade and a photograph is added.

Paraules clau: arquitectura, Modernisme, Tarragona, Josep M. Pujol de Barberà.

Palabras clave: arquitectura, Modernismo, Tarragona, Josep M. Pujol de Barberà.

Keywords: architecture, Modernism, Tarragona, Josep M. Pujol de Barberà.

Ramon Aloguín i Pallach (Tarragona, 1951). Arquitecte per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (1976). Entre 1979-1981 ha estat el responsable del Planejament urbanístic i plans especials de protecció del patrimoni cultural de l'Ajuntament de Tarragona, Arquitecte del Servei del Patrimoni Arquitectònic (1982-1998), també ha participat en actuacions en monuments públics com el Monestir de Santes Creus, el Castell d'Escornalbou, la Cartoxia d'Escala-Dei, el Castell de Miravet, el Pont del Diable i la Pedrera del Mèdol de Tarragona. En els anys 1989-2000 ha estat l'arquitecte-conservador del Monestir de Poblet i posteriorment Arquitecte-Cap del Servei de Recursos Materials de la URV (1998-2017).

Un edifici modernista de l'arquitecte Josep M. Pujol de Barberà, a la Rambla Nova de Tarragona, enderrocat el 1975

Ramon Aloguín i Pallach

*aloguindols@gmail.com

El novembre de 2017 es celebraren a Tarragona un seguit d'actes commemoratius de la vida i l'obra de l'arquitecte Josep Maria Pujol de Barberà (Tarragona, 1871-1949). El seu paper en la construcció de la ciutat fou cabdal, des que va ser arquitecte municipal (1897), fins el seu cessament, per motius polítics el 1936.

Tanmateix, va seguir actiu fins la seva mort el 1949, atropellat en sortir de la visita de les obres del Convent de les Clarisses, al carrer de Ramon y Cajal, número 70, actual seu de l'Institut Municipal d'Educació de Tarragona. Anteriorment, i desafectat el convent, primer esdevindria seu d'una Escola i després Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili (1988-2004), fins que la Facultat es traslladà al Campus Sescelades.

Pujol de Barberà és prou conegut per obres de rellevància a Tarragona, que conformaren la ciutat en la primera meitat del segle XX. L'Escorxador (1902, actual Rectorat de la URV), la Casa Ripoll (1913), el Mercat Central (1915), la Cooperativa Obrera Tarraconense (1918) i el Col·legi La Salle (1923).

El que ja es comença a esborrar de la memòria col·lectiva, és l'edifici que va projectar i dirigir a la Rambla Nova, número 1, bastit el 1913. L'immoble constava de planta baixa més cinc plantes. La primera planta es va construir directament damunt la roca natural, de manera que la planta baixa restava massissa. Només es va excavar, a la planta baixa des de la Rambla Nova, l'espai necessari per posar les escales per accedir als pisos.

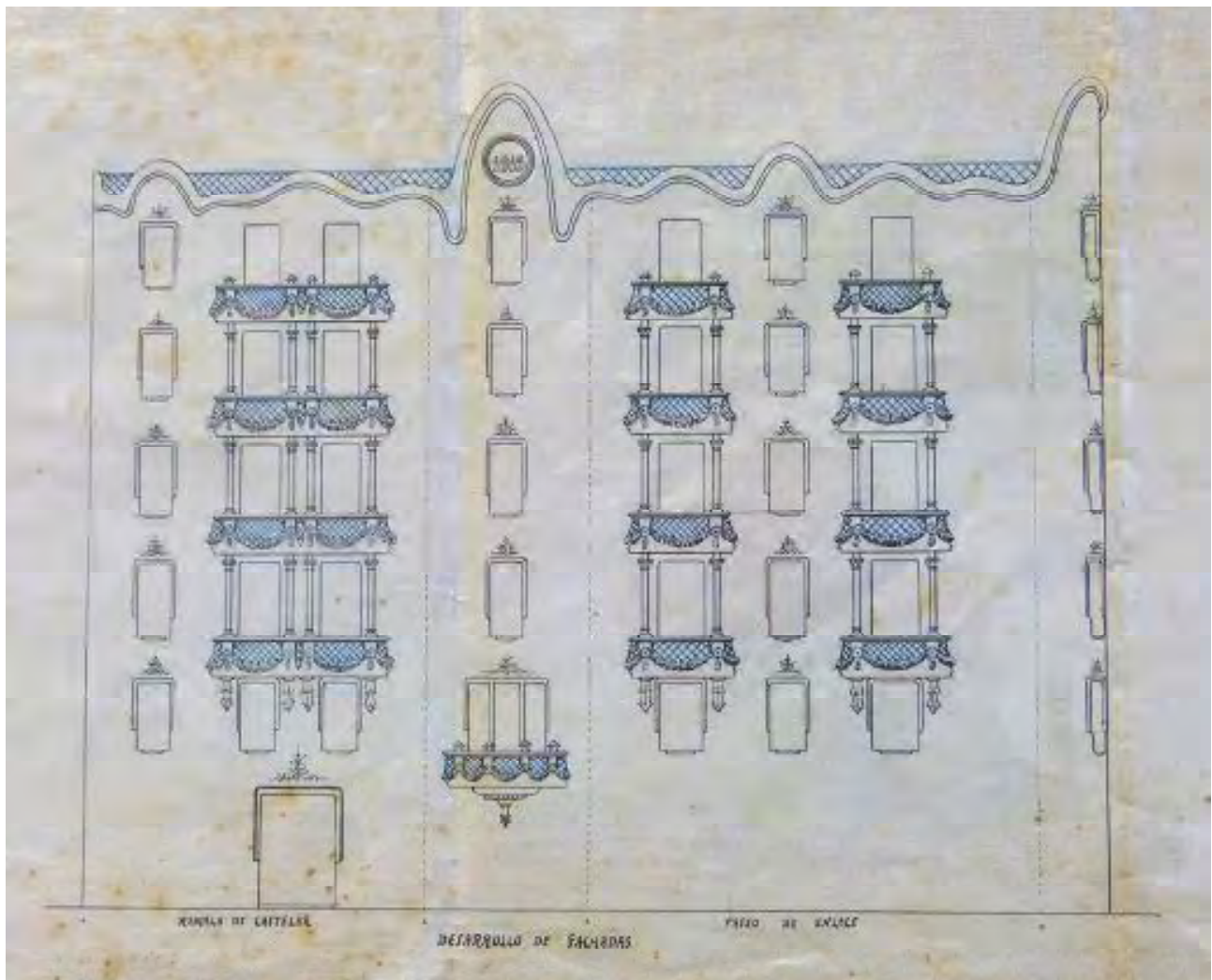
Bibliografia:

-Antoni Pujol, *et alt.* Josep M. Pujol de Barberà i Tarragona (1897-1949): L'arquitecte i l'espai, Tarragona, 2017.

Abril 1975, abans de l'inici de l'enderroc. (Fotografia Ramon Aloguin).

La casa es va dir casa Güell, el nom del promotor, que era un conegut metge local. Posteriorment, es coneixia popularment com *la casa de la dinamita*, perquè Sergi Xirinacs, directiu del negoci dels explosius, hi tenia les oficines i l'habitatge. Aquí hi va néixer, el 1936, l'escriptora i poetessa Olga Xirinacs, premiada amb diferents guardons literaris i distingida amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1990).

Façana segons el projecte original, 1912 (Arxiu Pujol).

Com es pot apreciar a la fotografia i al plànol original, era un edifici modernista, caracteritzat per les corbes suaus de la cornisa superior, i pel delicat treball de les baranes dels balcons. La totalitat de la superfície era acabada amb estuc, marcant carreus, de color rogenc càlid, que el temps no havia aconseguit d'esborrar. Tenia algunes marques d'impactes de metralla dels bombardejos de la guerra civil.

El 1975 fou enderrocat, i en el seu lloc el va substituir l'edifici actual, projectat per l'arquitecte Pasqual Monravà. El nou edifici és més alt: de planta baixa i vuit pisos d'habitatges. En aquella data es va excavar la totalitat de la roca, per obtenir una planta baixa comercial. S'ha mantingut fins els nostres dies, sense variació apreciable. Tot i ser un edifici de qualitat, no resisteix la comparació amb les amables corbes modernistes de la casa Güell.

Com detall interessant: en el *hall* d'entrada es conserva encara parcialment la roca excavada en el segle XIX, amb les empremtes de les barrinades emprades per arrencar-la.